

У рамках проекту «ЗНАТИ, БЕРЕГТИ, ЛЮБИТИ» Громадської організації «Товариство «Чернігівське земляцтво» за підтримки Українського культурного фонду 2 листопада 2018 року у місті Борзна Чернігівської області відбувся семінар у художньо-меморіальному музеї «Садиба народного художника України Олександра Саєнка».

Ознайомлювальну екскурсію з експозицією музею провела Алла Вікторівна Кривець, науковий працівник Музею Олександра Саєнка. Музей-садиба Олександра Саєнка – унікальний центр української культури і мистецтва є своєрідним медіумом, тримаючи зв'язки між минулим і сучасним, вибудовуючи перспективи на майбутнє. Завдяки цьому він займає чільне місце серед художньо-меморіальних музеїв України.

Нині у музеї Олександра Саєнка, який було урочисто відкрито 5 листопада 1996 року, налічується більше тисячі експонатів. Музейна колекція постійно поповнюється новими творами та цінними матеріалами і документами, книгами.

Вступне слово на семінарі – «Перспективи розвитку музейної справи Борзнянщини. Роль та місце органів самоврядування у збереженні національних надбань для майбутніх поколінь оголосила Галина Григорівна Носолевська, заступник голови Борзнянської РДА.

Вітаючи учасників семінару, вона зазначила, що Борзнянська влада пишається тим, що в Борзні активно діє Музей Олександра Саєнка, нині відомий в Україні і світі, залучаючи широке коло відвідувачів і молоде покоління до різноманітних програм, акцій і свят. У подальшому представники влади будуть надавати підтримку і всіляку допомогу у розбудові музейної справи, розуміючи актуальність діяльності музею у збереженні культурної спадщини Сіверського краю, України.

Проект «ЗНАТИ, БЕРЕГТИ, ЛЮБИТИ» презентувала Тетяна Андріївна Літошко, модератор семінару, виконавчий директор ГО «Товариство «Чернігівське земляцтво». Планується проведення семінарів, спрямованих на покращення роботи музеїв. Окремі сюжети стануть основою відеофільму, фотографії – фотоальбомів.

У роботі семінару взяла участь Олена Іванівна Пономаревська, заступник директора з наукової роботи Чернігівського обласного художнього музею імені Григорія Галагана, яка розповіла про комунікативний потенціал музею в соціокультурному просторі.

Плануючи діяльність музею, необхідно активізувати зв'язки з регіональними музеями як своєрідний обмін досвідом та інформацією, урізноманітнювати інформативні зв'язки, використовуючи сучасні технології.

З доповіддю на тему «Роль Музею-садиби Олександра Саєнка в культурному середовищі України» виступила Людмила Семенівна Білоус, заступник генерального директора з наукової роботи Національного музею українського народного декоративного мистецтва, лауреат премії імені Стефана Таранушенка.

Маючи у колекції музею більше 40 творів Олександра Саєнка, Ніни Саєнко та Лесі Майданець-Саєнко, доповідач поділилася досвідом презентації колекції в різноманітних проектах та художніх виставках в Україні і зарубіжних проектах, а також наукових досліджень і публікації їх в матеріалах конференцій та симпозіумів.

Ансамблевий принцип збереження спадщини і подачі творів, музей-садиба дає можливість показати різноманітний матеріал і в цьому унікальність і цінність музею Олександра Саєнка, і тому він вимагає особливої уваги у збереженні експонатів, широкої презентації, розширення площі музею задля збільшення кількості арт проектів, а також потребує приміщення для фондів музею, оскільки колекція постійно зростає. Необхідно не лише зберегти цінне мистецтво відомого на весь світ художника Олександра Саєнка, зібрану ним колекцію народного мистецтва Сіверського краю, примножувати їх, виховувати молоде покоління у любові до своєї спадщини, у пошані до Олександра Саєнка, який своїм мистецтвом уславив рідну землю, Україну.

У роботі семінару взяла участь Ніна Олександрівна Саєнко, засновник Художньо-меморіального музею «Садиба народного художника України

Олександра Саєнка» та Мистецької студії імені Олександра Саєнка для глухонімих дітей та сиріт у Києві, заслужений діяч мистецтв України.

У доповіді «Визначна роль Музею Олександра Саєнка у презентації української мистецької спадщини та вихованні національної свідомості у підростаючого покоління» вона зосередила увагу на художньо-презентаційній, науково-дослідній та виховній діяльності музею. За період існування музею проведено 150 художніх виставок та проектів в Україні і 18 країнах світу, де експонувались твори (монументально-декоративне мистецтво, гобелени, мозаїки соломною, малярство на тканині, живопис, графіка) Олександра Саєнка, Ніни Саєнко та Лесі Майданець-Саєнко. Водночас за цей період видано 15 книг, альбомів, монографій, каталогів, присвячених дослідженню творчості Олександра Саєнка, династії Саєнків, відбулись міжнародні конференції, симпозіуми з доповідями про творчість українського митця.

У Києві 2000 року відкрилась Мистецька студія імені Олександра Саєнка для глухонімих дітей як філія Музею Олександра Саєнка, здійснилася мрія художника – навчати дітей образотворчій грамоті, допомогти отримати творчу професію. Діти, навчаючись в студії, постійно беруть участь у пленерах та конкурсах, що відбуваються в музеї у Борзні. Вони дають їм імпульси до творення, до пізнання українського мистецтва, виховують у них національну свідомість і патріотизм, любов до рідної землі. Все ця діяльність, надає особливої ваги, зміцнює статус музею, надаючи йому національного і міжнародного значення.

У виступі «Значимість музейної справи у культурно-мистецькому житті району» Наталія Олександрівна Миколаєнко, головний спеціаліст сектору культури Борзнянської РДА, говорила про значення музеїв у збереженні історико-культурної спадщини Борзнянщини, у залученні до музеїв широкого кола відвідувачів не лише району, а й за допомогою туристичних маршрутів, це окрема справа над якою треба працювати. Розуміючи вагу і значення музейної справи, місцева влада надає всебічну допомогу у різнобічній просвітницькій діяльності музеїв.

Зінаїда Федорівна Москаленко, директор Борзнянської ЗОШ І–ІІІ ступенів імені Христини Алчевської, наголосила на значенні Музею Олександра Саєнка у мультимедійному проекті «Музей – школа».

Життєдайним еліксиром для людської душі, ефективним інструментом формування творчої особистості назвала вона Галерею імені Олександра

Саєнка, створену у 2013 році як філію музею. У галереї експонуються твори Саєнків, а також роботи дітей, які виграли у конкурсі на кращий твір, присвячений Олександру Саєнку (студенти Київської дитячої Академії мистецтв та Мистецької студії імені Олександра Саєнка). Тут проходять уроки з народознавства та мистецтва, діти знайомляться з книгами по мистецтву, які передає музей. У своєму домі ми маємо осередок, де можна надихнутися творчістю О. Саєнка, високою мистецькою культурою.

На семінарі також виступили: Анна Євгеніївна Рябоштанова, директор Борзнянської гімназії імені Пантелеймона Куліша – Творчий зв'язок Борзнянської гімназії імені Пантелеймона Куліша з Музеєм-садибою Олександра Саєнка; Волошина Лариса Іванівна, директор Борзнянської централізованої бібліотечної системи – Творча співпраця бібліотеки та Музею Олександра Саєнка – платформа для розвитку особистості; Пилипенко Олена Миколаївна, методист, керівник гуртка інкрустації соломною Борзнянського районного будинку дитячої та юнацької творчості – Партнерство закладу позашкільної освіти та Музею Олександра Саєнка у світлі продовження справи мистецької династії Саєнків.

Із доповіддю «Феномен мистецької династії Саєнків – у спадкоємності поколінь» виступила Тетяна Пошивайло, заступник генерального директора з наукової роботи Національного центру народної культури «Музей Івана Гончара», заслужений працівник культури України.

Надаючи непересічного значення Музею Олександра Саєнка у збереженні історичної пам'яті про видатну постать в українському мистецтві, що уславила Сіверщину і Україну на весь світ, поділилась досвідом музейної роботи, зокрема, рекомендувала проводити в музеї фестивалі професійного образотворчого та народного мистецтва, запрошувати знаних художників і майстрів для проведення майстер-класів, щоб діти могли доторкнутись до першоджерел, обмінюватись колекціями та досвідом з іншими музеями, проводити семінари для музейних працівників, розміщувати інформацію про діяльність музею в засобах масової інформації та на рекламних банерах.

«Творче життя музею Олександра Саєнка. Стратегічні цілі розвитку музею» – тема доповіді Ніни Іванівни Храпач, директора художньо-меморіального музею «Садиба народного художника України Олександра Саєнка».

За 22 роки діяльності музею здійснено масштабні проекти за такими напрямками: збереження та охорона пам'яток історії, культури, мистецької спадщини, музейних цінностей; науково-дослідницька, пошукова та збирацька робота, участь у конференціях, симпозіумах, семінарах;

організація арт проектів та художніх виставок в Україні та за її межами; організація та проведення урочистостей, свят, фестивалів, тематичних вечорів, зустрічей; робота з дітьми та підлітками – проведення майстер-класів, конкурсів, пленерів; публікація матеріалів в ЗМІ, виступи на радіо та телебаченні; презентація музейної мистецької спадщини; видання монографій, книг, альбомів, путівника по Музею Олександра Саєнка, каталогів, буклетів та постерів, присвячених творчій діяльності династії родини Саєнків та збереженню і популяризації музейної мистецької спадщини.

Голова Борзнянського відділення ГО «Товариство «Чернігівське земляцтво» Володимир Олексійович Леміш наголосив на тому, що земляки постійно підтримують діяльність музею, беруть активну участь у різноманітних заходах. Оцінюючи вагому роль музею у збереженні мистецької спадщини, вагомість ім'я Олександра Саєнка в історії українського мистецтва, вважає за потрібне надати музею статус обласного чи національного значення.

У дискусії «Музей Олександра Саєнка у контексті збереження національної культури» взяли участь учасники заходу, а також поділилися своїми науковими матеріалами: Олександр Саєнко і школа монументально-декоративного мистецтва першої третини ХХ століття – Олена Майданець-Баргилевич, художник, кандидат мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука, та «Творчість Олександра Саєнка у контексті розвитку світової культури ХХ – початку ХХІ століть» – Марія Пошивайло, старший науковий співробітник інформаційно-видавничого відділу Національного центру народної культури «Музей Івана Гончара», кандидат філологічних наук.

За підсумками дискусії та творчої праці колективу музею внесені наступні пропозиції:

- розширення експозиційних площ музею за рахунок побудови виставкового залу на території музею та приміщення для фондів; забезпечення звукозаписуючим обладнанням, фото- та відеоапаратурою, комп'ютером;
- реалізацію масштабних проектів з виставкової, дослідницько-пошукової, педагогічно-виховної та видавничо-рекламної діяльності із застосуванням новітніх методів комп'ютерних технологій;
- урізноманітнення мистецьких програм та проектів, цільових екскурсій та зустрічей з відвідувачами, враховуючи збереження та популяризацію

творчості династії Саєнків, а також митців українського образотворчого мистецтва і майстрів народного мистецтва Сіверщини та України;

- створення комфортного простору для відпочинку, ознайомлення з матеріалами бібліотеки музею, організацію і проведення майстер-класів, пленерів, зустрічей та вечорів, участь у конкурсах та різноманітних мистецьких акціях, обмін художніми виставками, творами, фондovими та архівними матеріалами, залучення до музею широкого кола відвідувачів.

Втілення стратегічної програми розвитку, творчих задумів і планів музею сприятиме піднесенню культурного рівня населення, задоволенню його естетичних смаків, вихованню національної свідомості й патріотизму підростаючого покоління, дасть глибше розуміння національної культури та мистецтва, духовних цінностей українського народу.

Виконання намічених програм сприятиме зростанню авторитету і статусу музею, який на сьогодні за своїми обсягами діяльності та значимості яскравого й неповторного мистецтва Олександра Саєнка не лише в Україні, а й світовому культурному просторі досяг рівня національного культурно-мистецького музейного закладу.

Ніна САСИКО